УДК 336.64

ДОРОНІНА Н.В.
магістрантка, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
РУМИК І.І.
к.е.н., доцент, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА: ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

В сучасний час, будь-які підприємства дуже зацікавленні в запровадженні планування та управління фінансами на підприємстві. Це дає можливість оцінити фінансовий стан на сьогоднішній час і допомагає контролювати фінансовий стан організації в досягненні прибутку в своїй діяльності, знизити ризик несвоєчасних виплат банкам, працівникам, соціальним фондам і т.д. Управління фінансами визначається як сукупність всіх підрозділів управління підприємства та їх управлінських дій.

Метою дослідження теоретичної сутності фінансових ресурсів підприємства та підвищення ефективності їх використання.

Фінансове планування — це процес визначення обсягу фінансових ресурсів за джерелами формування і напрямками їх цільового використання згідно з виробничими та маркетинговими показниками підприємства у плановому періоді.

Основними задачами фінансового планування є:

- Забезпечення підприємства фінансовими ресурсами для виробництва та інвестиційної діяльності.
- Встановлення фінансових зв’язків з банками, суб’єктами господарювання і т.д.
- Знаходження джерел прибутку для їх збільшення за рахунок всіх ресурсів підприємства.

Питання фінансового планування на підприємстві є актуальним для будь-якої країни, тому їм приділяється багато уваги з боку науковців. Зокрема, значний внесок у розробку цього питання зробили такі вчені як Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. [1], Грушко В.І., Ганущак Т.В. [2], Плетенецька С. М. [3], Ромашко О.М. [4], Румик І.І. [5], Сова О.Ю. [6].

Фінансове управління має свою систему функцій, що в себе включає:

- прогнозування, планування, регулювання фінансових процесів;
- взаємодія всіх елементів апарата управління підприємства;
- контроль за виконанням розроблених планів та прийнятих фінансових рішень.
- аналіз фінансових ресурсів і фінансових відносин;
- створення ефективних організаційних структур управління;
- обґрунтування й прийняття оперативних фінансових рішень.

За видами плани поділяють:

1. Стратегічні плани - плани генерального розвитку бізнесу. Стратегічні плани визначають обсяг і структуру фінансових ресурсів, необхідних для функціонування підприємства.

2. Поточні плани - розробляються на основі стратегічних шляхом їхньої деталізації. В рамках поточного планування проводиться взаємне узгодження кожного виду вкладень із джерелами їхнього фінансування, вивчається ефективність кожного можливого джерела фінансування, а також проводиться фінансова оцінка основних напрямків діяльності підприємства й шляхів одержання доходу.

3. Оперативні плани - це короткострокові тактичні плани, безпосередньо пов’язані з досягненням цілей фірми (план виробництва, план закупівлі сировини й матеріалів і т.п.).

Будь-який план дій повинен супроводжуватися бюджетом, що характеризує доходи й витрати на конкретний період і визначає потребу в ресурсах для досягнення заданих планом цілей. Бюджет визначає його роль як основи для контролю й оцінки ефективності фінансової діяльності підприємства. Фінансовий план взаємопов'язаний з іншими розділами бізнес-плану, тобто з планами по виробництву продукції, закупівлі матеріальних ресурсів, інвестицій, досліджень і розробок, реклами і т. д. Середньостроковий фінансовий план складається, як правило, на рік з розподілом показників по кварталах, довгостроковий - на найближчі два-три роки, поточний - на квартал з помісячною розбивкою доходів і витрат.

Найважливішими об'єктами фінансового планування є:

– виручка від реалізації продукції (робіт, послуг);
– собівартість проданих товарів;
– прибуток і його розподіл за відповідними напрямами;
– фонди спеціального призначення та їх використання (наприклад, резервний фонд в акціонерних товариствах);
– обсяг платежів у бюджетний фонд та соціальні фонди);
– обсяг позикових засобів, що залучаються з кредитного ринку;
– планова потреба в оборотних активах;

Ефективність системи управління фінансами підприємства передбачає створення відповідної фінансової служби на підприємстві. В залежності від обсягів і складності задач, що вирішуються на даному підприємстві, фінансова служба може бути :

- управлінням – на великих підприємствах;
- фінансовим відділом – на середніх підприємствах;
- фінансовим директором або головним бухгалтером, який займається не тільки питаннями бухгалтерського обліку, але й питаннями фінансової стратегії – на малих підприємствах.

Функціонування будь-якої системи управління фінансами здійснюється в рамках чинних законодавчих актів і нормативної бази.

Отже, фінансове планування та управління на підприємстві є дуже важливим процесом для ефективного його існування. Фінансові плани є орієнтиром для фінансування поточних фінансово-експлуатаційних потреб, інвестиційних та інноваційних проектів і програм. Досить важливо є контроль за виконанням бюджетів, вчасне реагування на різкі зміни і ефективний аналіз

його в цілому. Управління фінансами підприємств забезпечує його господарську діяльність фінансовими ресурсами, вирішує існуючі фінансові розбіжності у фінансових відносинах, здійснює контроль за дотриманням фінансової дисципліни, націлене на подальший розвиток підприємства, досягнення його стратегічних цілей. В сучасних умовах різких змін фінансового поля в цілому, планування та контроль, служить човном для успішного існування підприємства.

Список використаних джерел:

1. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: підручник / В.І Грушко, О.С Наконечна, О.Г.Чумаченко - К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 660 с.

2. Плетенецька С.М. Формування фінансової стратегії інноваційно-активних підприємств / Плетенецька С. М. // Вченні записки Університету "КРОК". - 2013. - Вип. 34. - С. 155-162. - (Серія "Економіка").

3. Румик І.І. Управління витратами підприємства /Самійленко Т.М., Румик І.І.// Актуальні питання сучасної науки та практики: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 15 листопада 2018 р.) - К.: Університет "КРОК", 2018. - С. 311-313

4. Сова О.Ю. Заходи щодо підвищення ефективності фінансового планування на підприємствах / О.Ю. Сова // Матеріали IX міжнародної науково-практичної конференції "Сучасна економіка: теорія і практика". - Вінниця: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2017. - 56 с. - С. 42-46